

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Gheleta Valeri, reprezentat de avocatul Mîrza Daniela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Badiu Elizaveta împotriva lui Gheleta Valeri și Gheleta Liliana cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Gheleta Valeri din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2018, Badiu Elizaveta a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheleta Valeri și Gheleta Liliana cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2019 s-a admis acțiunea depusă de Badiu Elizaveta.

La 23 decembrie 2020, Gheleta Valeri a depus apel prin care a solicitat repunerea în termen, casarea hotărârii cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță și scutirea parțială de la plata taxei de stat, prezentând în acest sens ordinul de încasare a numerarului în sumă de 150 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2021 a fost admisă cererea de repunere în termen declarată de apelantul Gheleta Valeri.

S-a repus Gheleta Valeri în termenul de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2019, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Badiu Elizaveta către Gheleta Valeri și Gheleta Liliana cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2021, s-a admis parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Gheleta Valerii.

S-a scutit parțial Gheleta Valeri de la plata taxei de stat în mărime de 13994,22 lei (treisprezece mii nouă sute nouăzeci și patru) lei 22 bani la depunerea apelului, cu acordarea apelantului a unui termen de 5 zile pentru achitare taxei de stat în mărime de 3000 (trei mii) lei și motivele de fapt și de drept pe care să întemeiază apelul,

explicând concomitent apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021 s-a restituit apelul declarat de Gheleta Valeri din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 21 iunie 2021, Gheleta Valeri, reprezentat de avocatul Mîrza Daniela a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că apelantul nu a înlăturat neajunsurile până la data stabilită de instanță.

Încheierea de a nu da curs apelului nu i-a fost comunicată nici prin poșta electronică și nici prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, a apelat greșierul instanței, care i-a comunicat că cererii de apel nu i s-a dat curs din motiv că nu au fost înlăturate toate neajunsurile și anume despre necesitatea achitării taxei de stat.

La 09 aprilie 2021 a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Recurentul a indicat că apelul depus la 23 decembrie 2020 este un apel motivat. În cererea de apel a solicitat trimiterea cauzei la rejudecare, deoarece nu a avut posibilitate de a participa la examinarea cauzei în fond și pentru a avea posibilitatea de a prezentat probe pe marginea fondului cauzei și anume că Gheleta Valeri și-a onorat obligațiile față de reclamantă.

Totodată, la 30 aprilie 2021 a depus un apel suplimentar, prin care a anexat dovezi care confirmarea transferării sumelor bănești, adică probe pe fondul cauzei.

În circumstanțele date, recurentul a indicat că a înlăturat neajunsurile indicate de instanță, în termenul acordat prin încheierea de a nu da curs apelului, iar prin restituirea cererii de apel a încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

În opinia recurentului cererea de apel depusă al 23 decembrie 2020 și completă prin cererea de apel suplimentară din 30 aprilie 2021 sunt cereri de apel motivate în care sunt indicate circumstanțele de fapt și drept asupra cauzei.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 11 mai 2021

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021 i-a fost adusă la cunoștință la 14 iunie 2021.

Cererea de recurs a fost declarată la 21 iunie 2021, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021 este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la faza de primire a apelului.

Conform încheierii din 30 martie 2021 instanța de apel a acordat apelantului termen de 5 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3000 lei.

La 09 aprilie 2021, Gheleta Valeri a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Colegiul constată că, în cererea de apel depusă la 23 decembrie 2020 Gheleta Valeri a indicat din ce motiv nu este de acord cu soluția instanței de fond și a făcut referire la normele de drept procedural și material relevante speței.

Totodată, la 30 aprilie 2021 a depus un apel suplimentar, prin care a anexat dovezi care confirmă transferarea sumelor bănești, adică probe pe fondul cauzei.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul nu a depus un apel motivat și astfel, nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2021.

Or, atât în apelul depus la 23 decembrie 2020 cât și în cererea de apel suplimentar depusă la 30 aprilie 2021 sunt indicate motivele de fapt și drept a apelului depus împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 26 iunie 2019.

Prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

În cauza *Airey vs Irlanda* Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul, astfel încât pentru respectarea acestei exigențe nu este suficientă obligația negativă de a nu împiedica în nici un fel accesul la o instanță, ci, uneori, statele sunt obligate să asigure adevărate drepturi sociale și economice.

Prin soluția de restituire a cererii de apel, apelantului Gheleta Valeri i s-a încălcat accesul liber la justiție, care este consacrat ca drept fundamental, atât prin art.6 pct.(1) din Convenție, cât și prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art.10 din Declarația universală a drepturilor omului, precum și art.14 pct.(1) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis faptul că dreptul la un proces echitabil cuprinde dreptul de acces la o instanță.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție, în considerarea faptului că instanțele oferă protecție împotriva practicilor ilegale și apără statul de drept. Accesul la instanță decurge implicit din dreptul la un proces echitabil, deoarece sugerează că litigiile trebuie soluționate de către instanțe.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată fiind adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Gheleta Valeri, reprezentat de avocatul Mîrza Daniela.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Badiu Elizaveta împotriva lui Gheleta Valeri și Gheleta Liliana cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel în fond, în același complet de judecată.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari